

CONGRES GEINTEGREERDE ZORG

RI DE RIDDER

AUTEUR GOED ZIEK
BELEIDSCEL MINISTERIE VAN VOLKSGEZONDHEID

Do 8 FEBR
2024

**Wat we zouden moeten
betrachten..**

Vergrijzing en co-morbiditeit

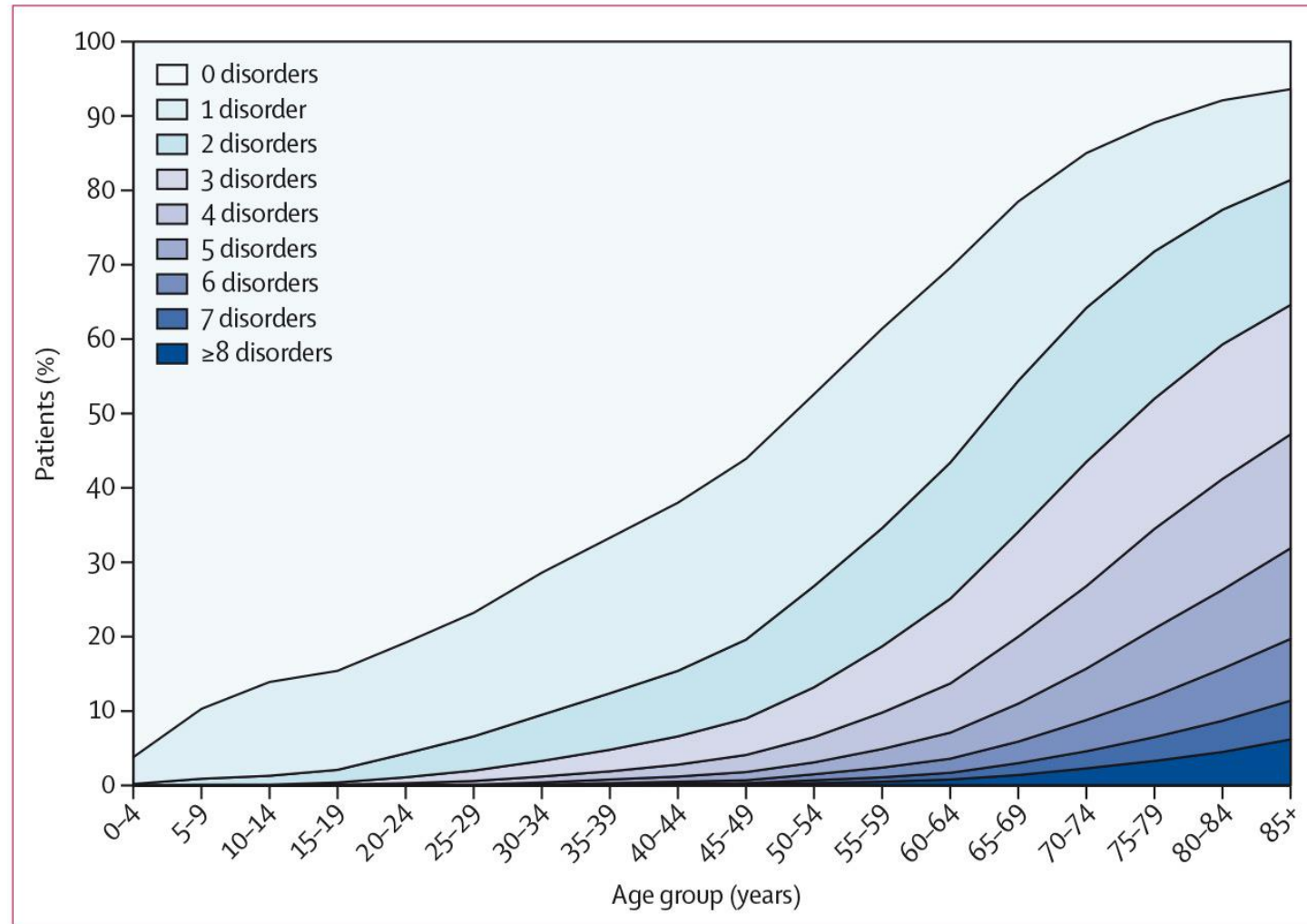

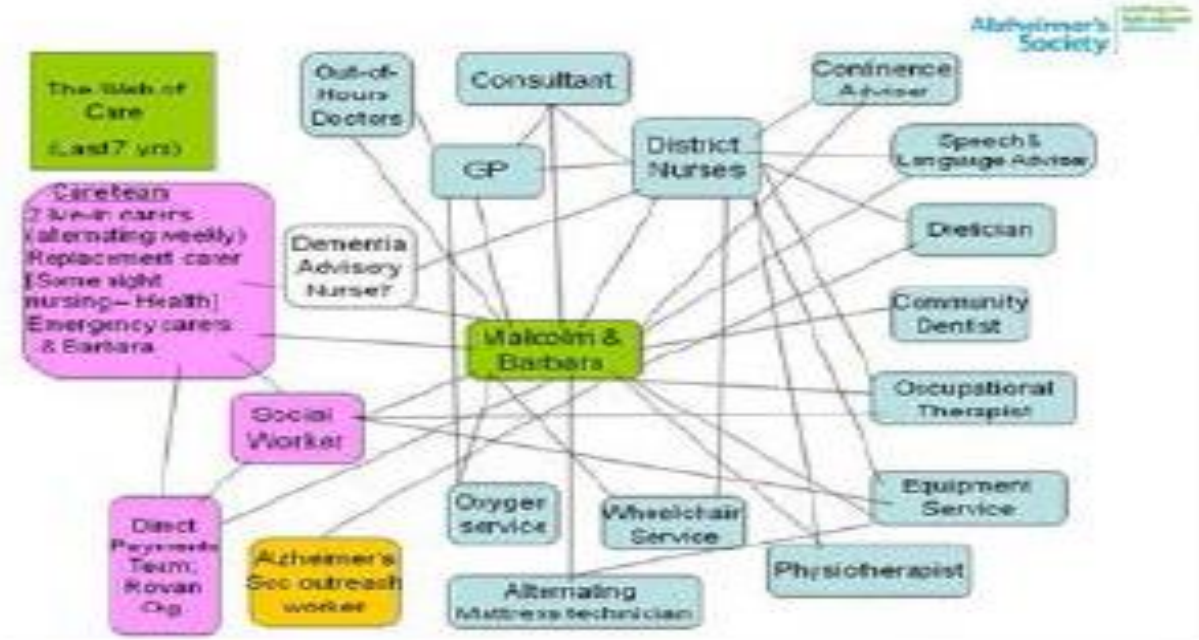
Figure 1: Number of chronic disorders by age-group

The Challenge of Complexity

The complexity in the way care systems are designed leads to:

- lack of 'ownership' of the person's problem;
- lack of involvement of users and carers in their own care;
- poor communication between partners in care;
- simultaneous duplication of tasks and gaps in care;
- treating one condition without recognising others;
- poor outcomes to person, carer and the system

Alzheimer Web of Care

Een ander gezondheidssysteem kan ons gezonder en gelukkiger maken

In België zijn we vaak best positief over onze gezondheidszorg – tot we ernstig ziek worden. Tijd voor een wake-upcall! Ons systeem levert niet genoeg waarde voor zijn geld, is weinig menselijk en te zeer gestuurd door belangen in de medische wereld, de farma en de politiek. Onze gezondheidszorg heeft meer baat bij zieke mensen dan bij gezonde, wat leidt tot onnodige procedures, overmedicalisering en de verspilling van middelen.

In **GOED ZIEK** vertelt Ri De Ridder waarom we in een sukkelstraatje zitten en hoe we eruit raken. De Ridder houdt een warm pleidooi voor buurtzorg, bundeling van de financiering op streekniveau en een verregaande integratie van welzijn en gezondheid tussen sectoren. Zo kunnen we werken aan een systeem waarin we op een goede manier ziek kunnen zijn, een systeem dat ons gezonder en gelukkiger maakt, dat minder druk zet op de zorgverleners, dat niemand uitsluit en bovendien niet meer kost.

RI DE RIDDER lag aan de basis van de wijkgezondheidscentra en van de forfaitaire betaling, stond 12 jaar aan het hoofd van de Dienst geneeskundige verzorging in het Rijksinstituut voor ziekte- en invaliditeitsverzekering (RIZIV) en is vandaag voorzitter van Dokters van de Wereld.

 Van Halewyck
vanhalewyck.be

ISBN 978-94-6131-997-5

9 789461 319975

RI DE
RIDDER
GOED ZIEK
Hoe we onze
gezondheidszorg veel
beter kunnen maken

RI DE RIDDER GOED ZIEK

Hoe we onze gezondheidszorg
veel beter kunnen maken

Van Halewyck

Zoektocht naar

een ***waarde gedreven*** zorgmodel
vanuit de ***quintuple aim***
via ***populatiegerichte***
geïntegreerde zorg

Basis van het zorgorganisatie model

Een collectief leiderschap van lokale buurtteams gericht op het leveren van excellente, geïntegreerde en inclusieve zorg afgestemd op de noden van de bevolking en de doelen van mensen

Regionaal zorgmanagement met ruime autonomie en een gebundeld budget; accountable voor resultaten

Globale beleidsaansturing op basis van gezondheids- en welzijnsuitkomsten

Triple Aim
2007

1. Improved Patient Experience
2. Better Outcomes
3. Lower Costs

Quadruple Aim
2014

4. Clinician Well-Being

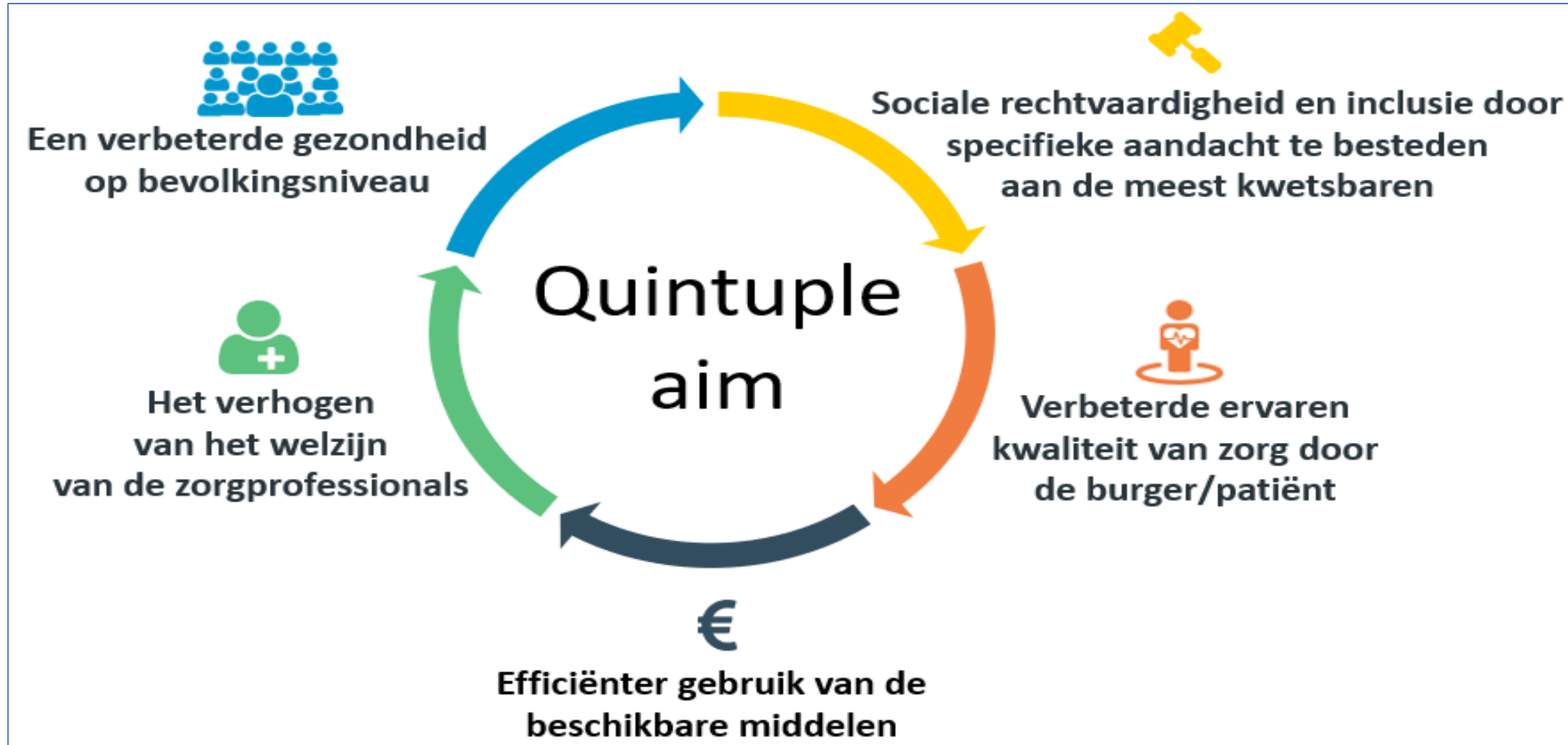
Quintuple Aim
2021

5. Health Equity

Better Health

Improved Economy

Quintuple aim

Wat is geïntegreerde zorg?

“Integrated health services delivery is defined as an approach to strengthen people-centred health systems through the promotion of the comprehensive delivery of quality services across the life-course, designed according to the multidimensional needs of the population and the individual and delivered by a coordinated multidisciplinary team of providers working across settings and levels of care. It should be effectively managed to ensure optimal outcomes and the appropriate use of resources based on the best available evidence, with feedback loops to continuously improve performance and to tackle upstream causes of ill health and to promote well-being through intersectoral and multisectoral actions”

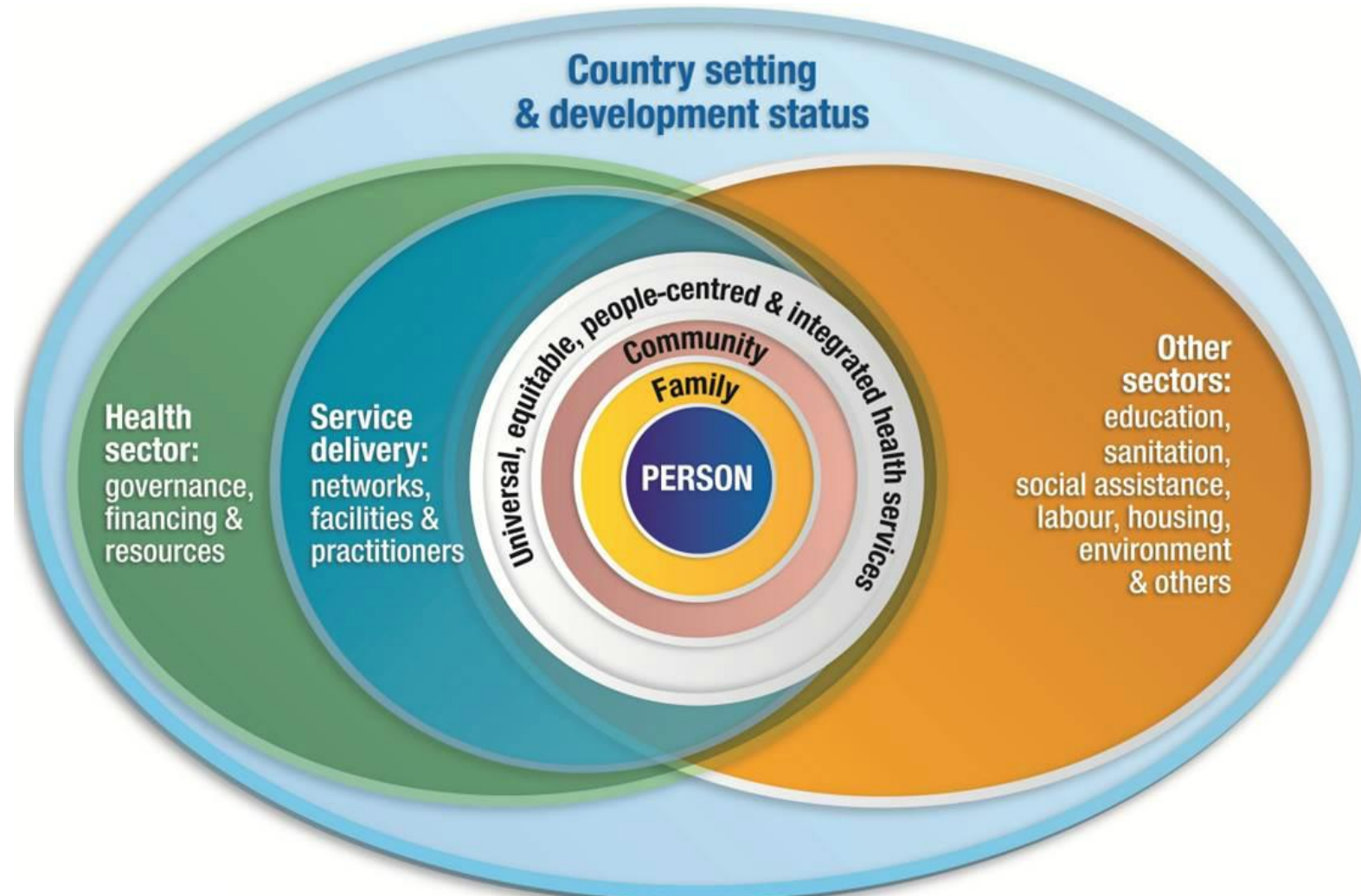
(WHO 2016)

Beleidsdefinitie geïntegreerde zorg

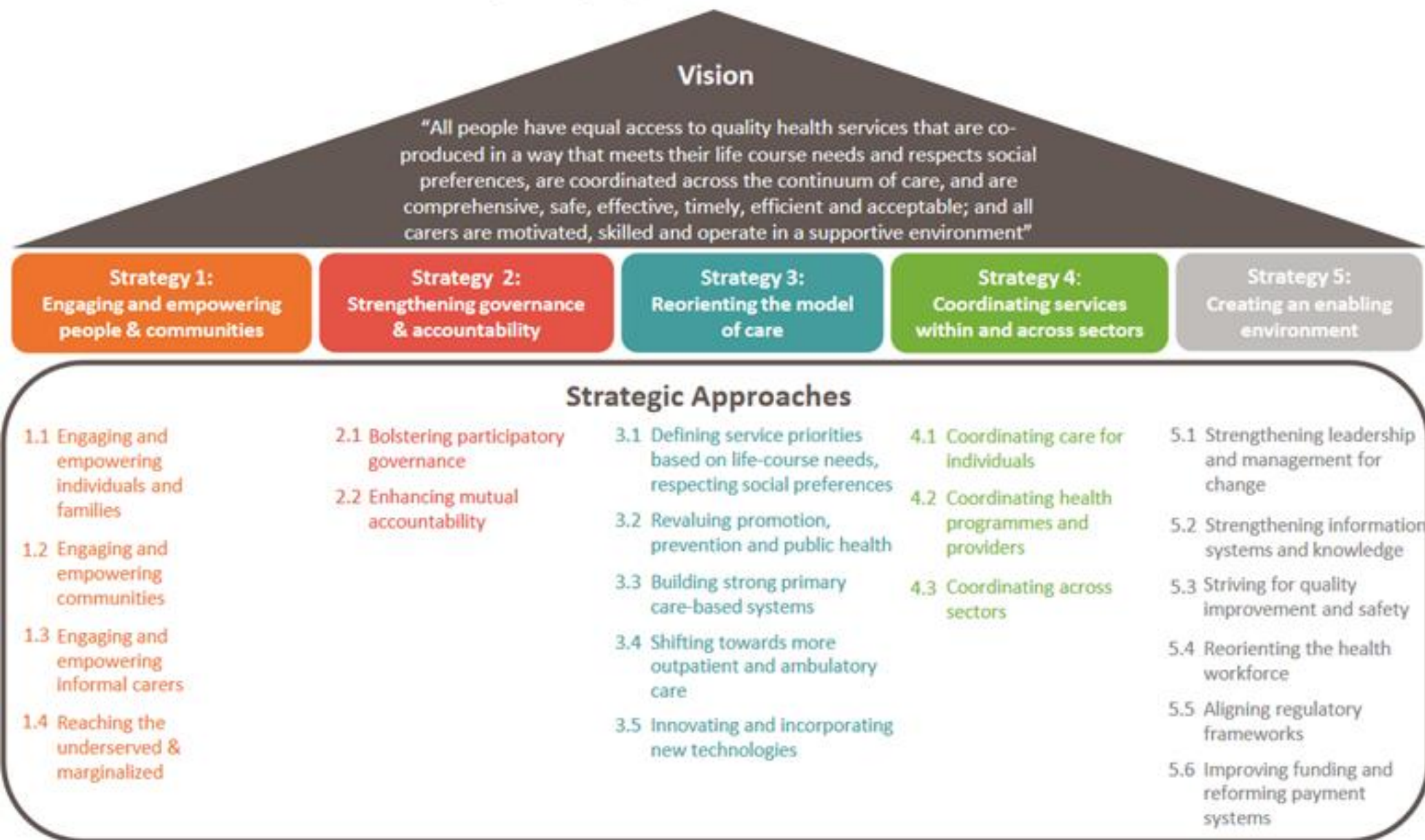
“Geïntegreerde zorg bestaat uit het verlenen en beheren van diensten zodat mensen zorg krijgen op een continuüm dat zich uitstrekt van gezondheidspromotie, ziektepreventie, diagnose, behandeling, ziektemanagement, revalidatie en palliatieve zorg, met coördinatie tussen verschillende zorgniveaus en -settings, binnen en buiten de gezondheidssector, en op basis van hun behoeften tijdens de gehele levensloop.”

Satylganova, Altynai. (2016). Integrated care models: an overview. Copenhagen: WHO Regional Office for Europe.

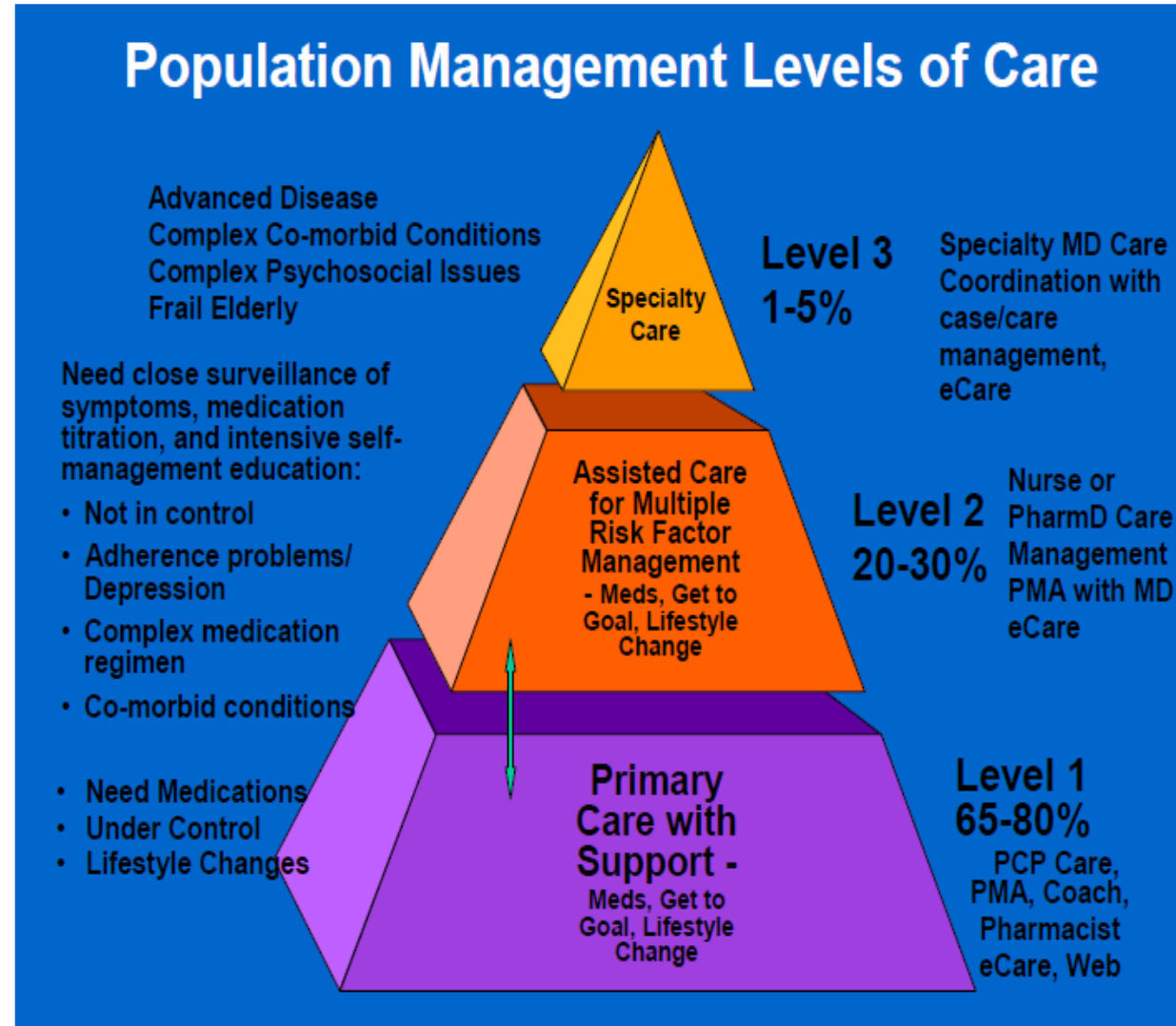
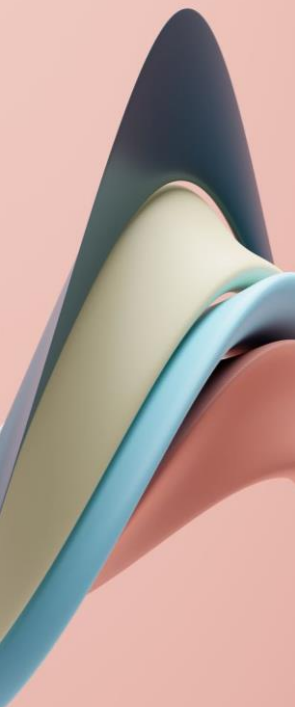
The International Framework (WHO)

Framework on integrated people-centred health services: an overview

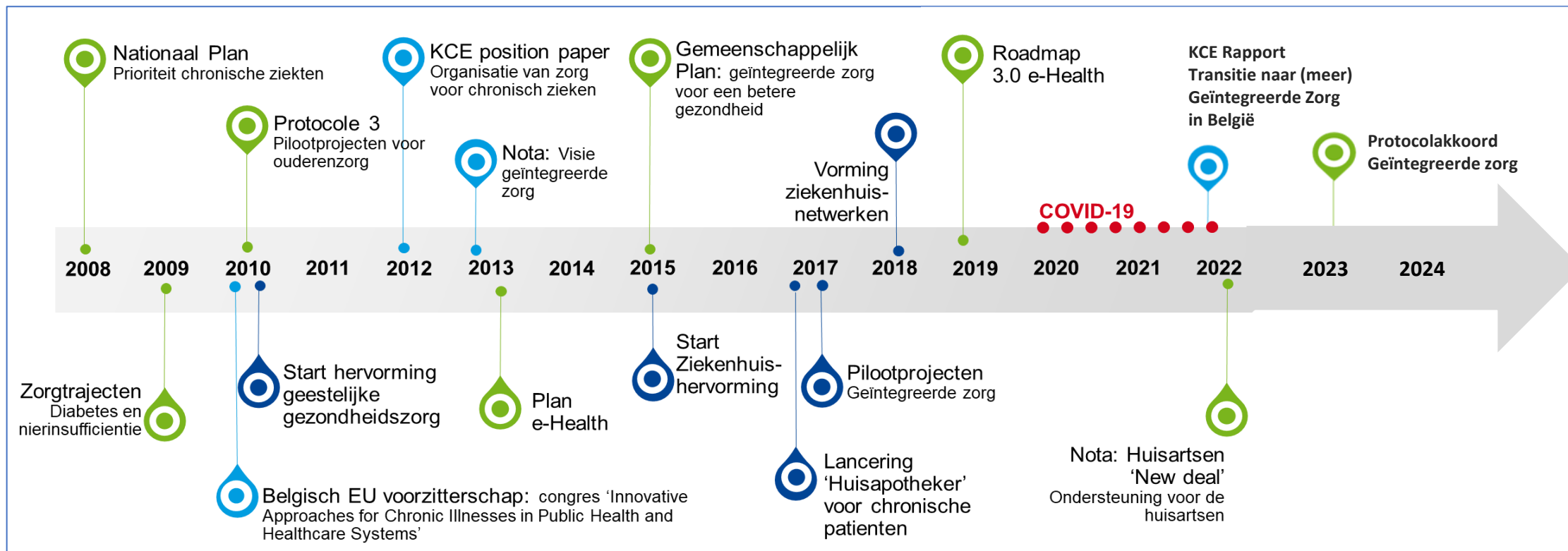
Geïntegreerde zorg vertrekt vanuit bevolking

De lange en bochtige weg naar geïntegreerde zorg in België

De ontwikkeling van geïntegreerde zorg op federaal niveau

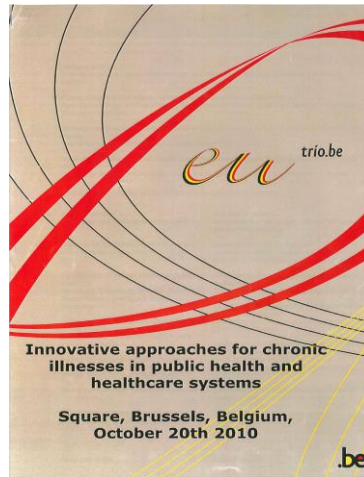

Oh ja, die zesde staatshervorming in 2014!

Chronic Care model

Belgisch stappenplan

**EU Conference
(2010)**

**KCE Position
Paper (2012)**

**Oriëntatienota
(2013)**

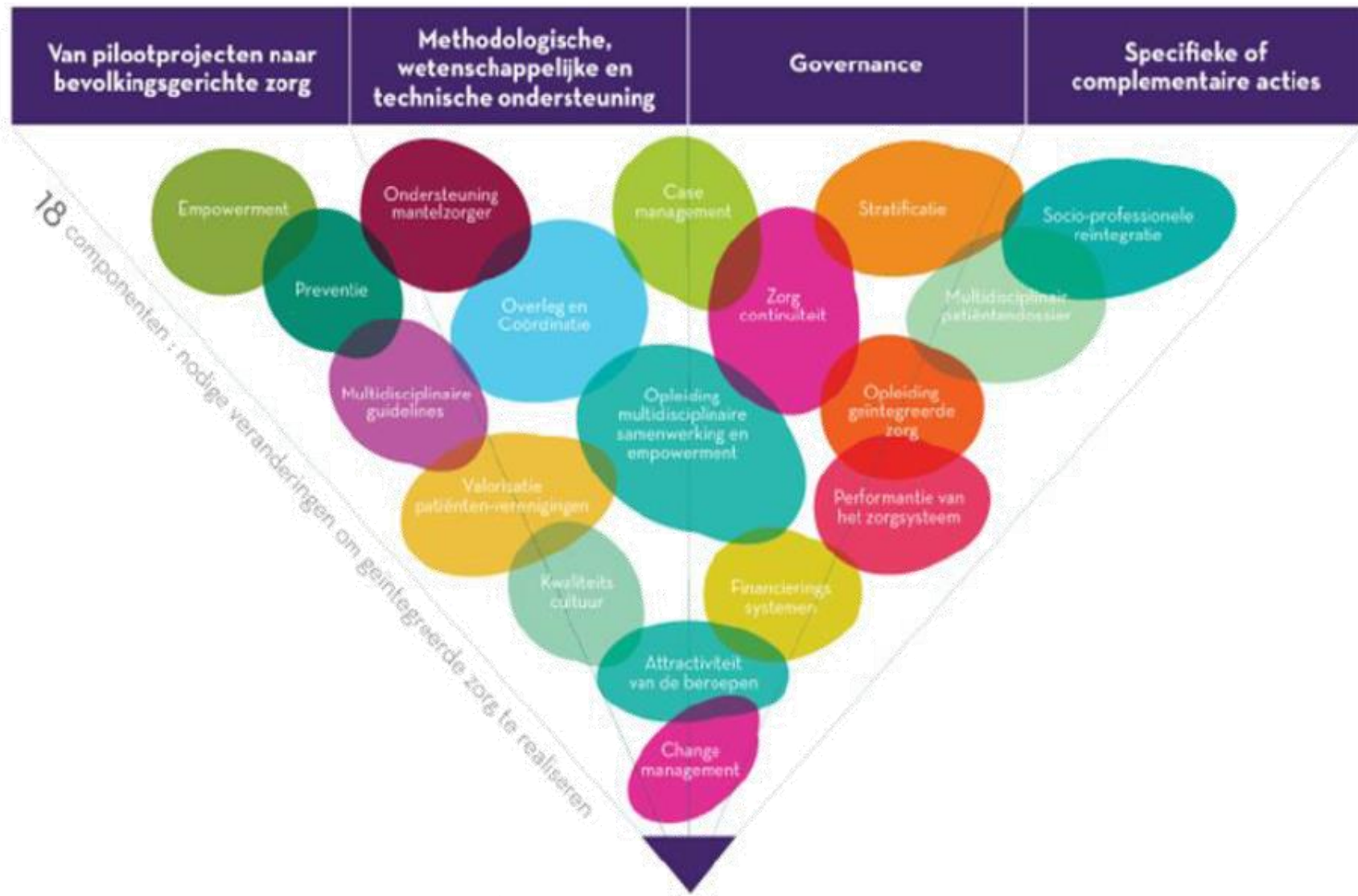

**Gem. Plan
Geïntegreerde
Zorg (2015)**

**Call for projects
02/02/2016**

4 ACTIELIJNEN OM DE ONTWIKKELING VAN GEÏNTEGREERDE ZORG TE ONDERSTEUNEN:

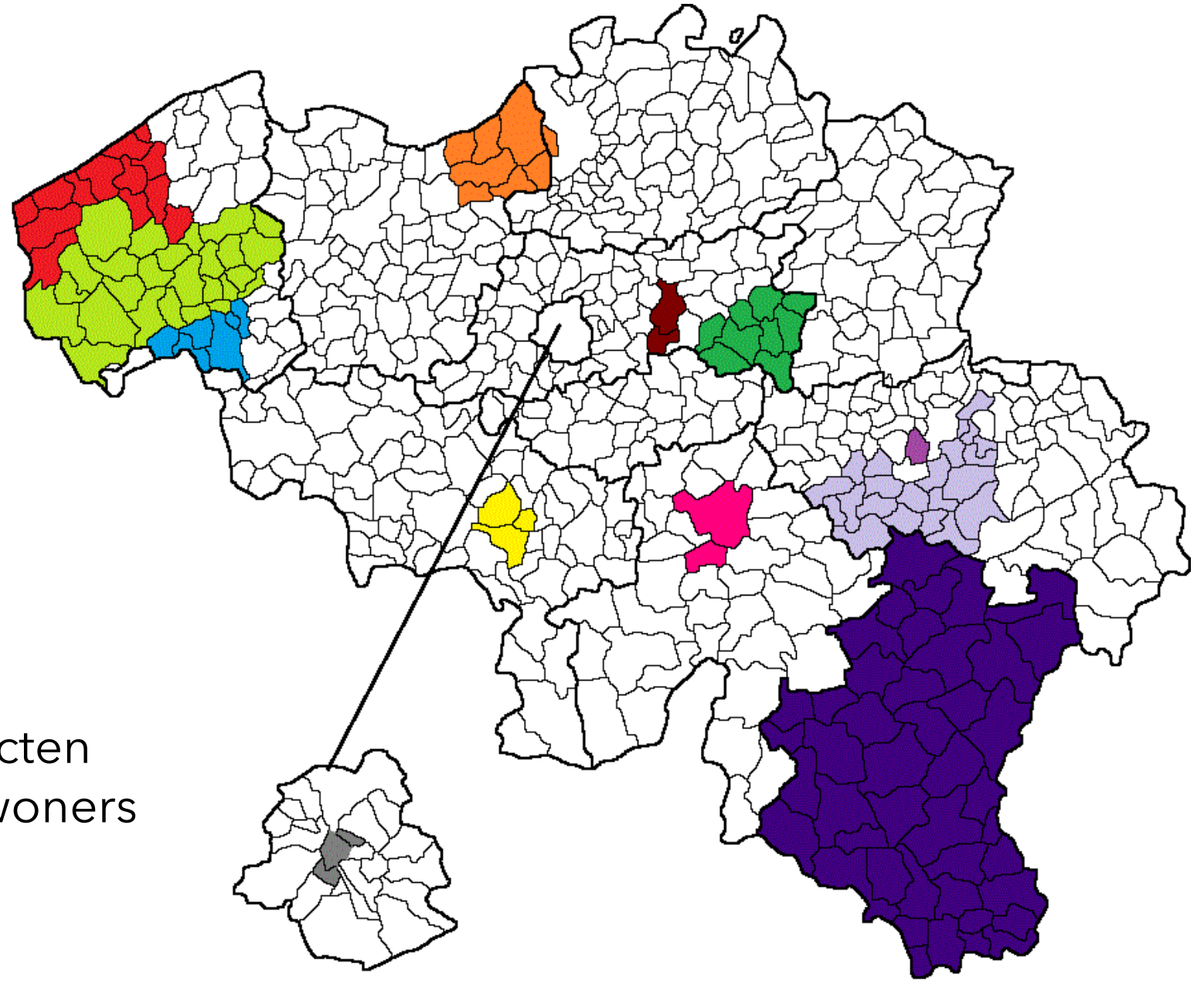
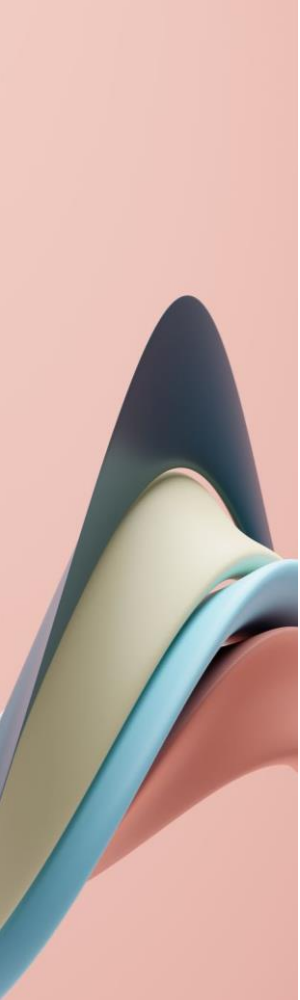

GEÏNTEGREERDE ZORG
VOOR EEN BETERE GEZONDHEID

Pilootprojecten

Verwachtingen in een notendop:

- Geleidelijke **implementatie** van **componenten** ;
- Ten aanzien van specifieke **doelgroep** (niet ziektespecifiek);
- Binnen een afgebakende **regio** (100 à 150.000 inwoners);
- In samenwerking met breed aantal **partners** (consortium);
- Aangepast aan de **lokale noden/behoefte** en **realiteit**

12 pilootprojecten
2.330.246 inwoners

Een volgende etappe op weg naar geïntegreerde zorg in België

KCE REPORT 359As

SYNTHESE

TRANSITIE NAAR (MEER) GEÏNTEGREERDE ZORG IN BELGIË

2022

www.kce.fgov.be

.be

Lambert Anne-Sophie, Op de Beeck Susanne, Herbaux Denis, et al. Transitie naar (meer) geïntegreerde zorg in België. Health Services Research (HSR). Brussel. Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE). 2022. KCE Reports 359A.

KCE rapport (2022): aanbevelingen

- Uitwerken van een duidelijk interfederaal **beleidskader** voor geïntegreerde zorg, door de federale overheid en de deelstaten
- Definiëren van een **territoriale aanpak**: bestaande of in ontwikkeling zijnde locoregionale zorgzones (ziekenhuisnetwerken, netwerken GGZ, eerstelijnszones, ...) beter op elkaar afstemmen (bij voorkeur met identieke grenzen) en versterken van hun onderlinge samenwerking
- Ontwikkelen van **alternatieve financieringsystemen** die geïntegreerde zorg faciliteren (bv. gemengde financiering / populatiefinanciering)
- Versterken van de **eerste lijn** via o.a. verdere professionalisering in de territoriale aanpak
- Andere: investeren in populatiemanagement / dashboarding, multidisciplinaire gegevensdeling, opleiding en educatie zorgprofessionals, ...

2022: participatief proces naar een interfederaal plan geïntegreerde zorg

13 terugkerende topics van het programma GIZ

Het interfederaal plan (IFP) geïntegreerde zorg eind 2023

1. Interfederaal plan

- Gemeenschappelijk engagement van de federale overheid en de deelstaten
 - Vanuit een gedeelde langetermijn visie op geïntegreerde zorg
 - basis voor het realiseren van meer geïntegreerde zorg in de praktijk
2. Formeel **protocolakkoord** getekend op 8/11/23 als interfederaal kader voor geïntegreerde zorg

[Het interfederaal plan Geïntegreerde zorg - RIZIV \(fgov.be\)](https://www.fgov.be/nl/interfederaal-plan-geintegreerde-zorg)

Protocolakkoord van 8 november 2023

8 concrete afspraken

- 1) Een gedeeld referentiekader voor geïntegreerde zorg
- 2) Structurele samenwerking met een interfederale governance
- 3) Persoons-en doelgerichte zorg als uitgangspunt
- 4) De invulling van cruciale GLZ-concepten
- 5) Organisatie op mesoniveau
- 6) Duurzame verankering van bestaande goede praktijken
- 7) Digitalisering, incl. populatie management in het kader van geïntegreerde zorg
- 8) Organisatie- en financieringsvormen die geïntegreerde zorg stimuleren

Concrete stappen in 2024

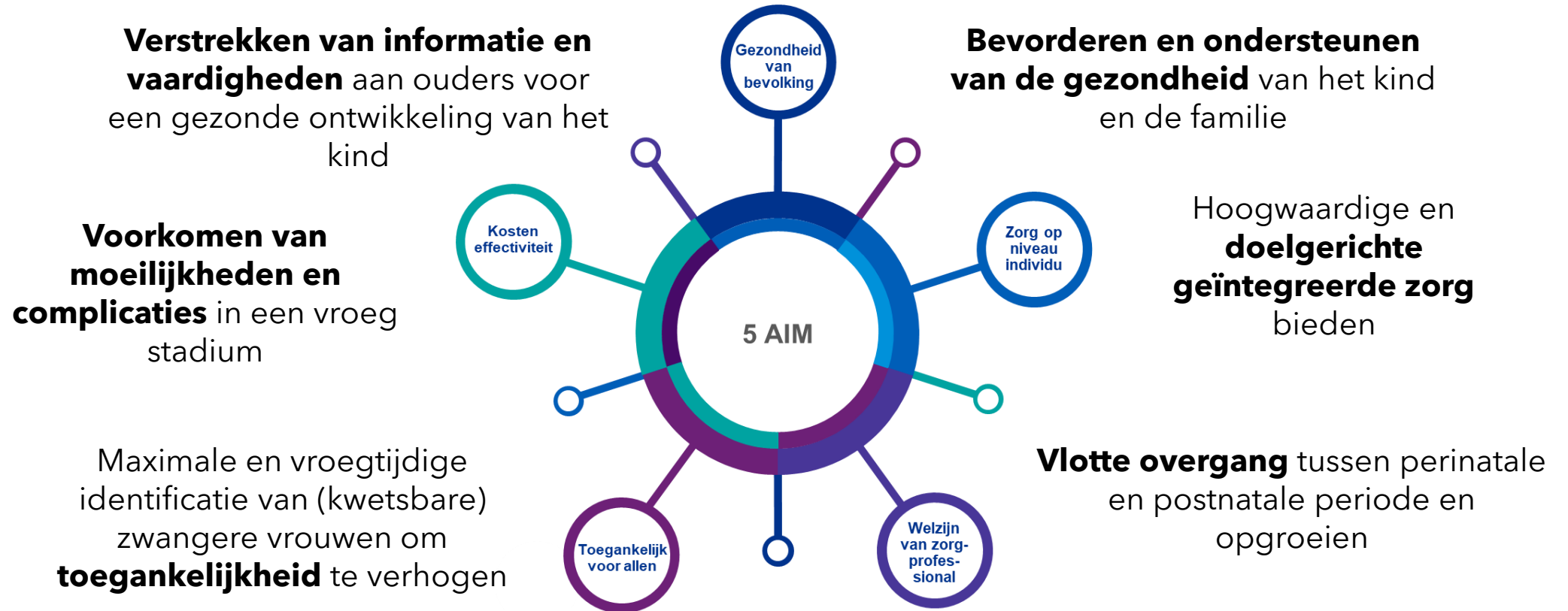
1. Opstart **structurele interfederale samenwerking** binnen domein van geïntegreerde zorg:
O.m. de opstart van het Interadministratief Platform voor geïntegreerde zorg
2. Vormgeven van **drie interfederale programma's** voor volgende prioritaire doelgroepen/toepassingsdomeinen
3. **Duurzame verankering van bestaande goede praktijken** van lopende initiatieven
4. Opstellen van **implementatieplan** voor duurzame implementatie van geïntegreerde zorg in België
5. Opmaak van een wettelijk **samenwerkingsakkoord**

Interfederale programma's

- 3 prioritaire **doelgroepen/ toepassingsdomeinen**:
 - Perinatale zorg
 - Kwetsbare personen
 - Obesitas bij kinderen en jongeren
- **Gezamenlijk engagement** van deelstaten en federale overheid, in nauwe samenwerking met mesoniveau
- **Uitgangspunt:** interfederale aanpak waarbij verschillende initiatieven als puzzelstukken in elkaar schuiven

Doelstelling programma

Samenwerkingsverbanden Geïntegreerde Zorg

Afspraak 6 IFP 'Duurzame verankering van bestaande goede praktijken'

*Elke deelstaat bekijkt met de federale overheid hoe en welke elementen van de bestaande **goede praktijken uit lopende initiatieven van de federale overheid (vb samenwerkingsverbanden geïntegreerde zorg, de P3-projecten, de ELP-projecten, ...)** duurzaam verankerd kunnen worden op het **mesoniveau** voor de verdere uitrol van geïntegreerde zorg en hoe deze in het kader van afspraak 8 kunnen worden gefinancierd.*

Onderzoeken met deelstaten, Samenwerkingsverbanden Geïntegreerde Zorg en lokale structuren hoe waardevolle activiteiten kunnen verankerd worden

Meerwaarde van de Samenwerkingsverbanden Geïntegreerde Zorg

Belangrijke actoren op mesoniveau

- Sector- en lijnonafhankelijke positie; helikopterview
- Netwerkvorming binnen regio (tussen individuele zorg- en hulpverleners, ziekenhuizen, lokale besturen, OCMW's, lokale ziekenfondsen maar ook patiënten- en mantelzorgorganisaties)
- Faciliteren van gezamenlijke initiatieven
- ...

*Het opgebouwde **sector- en lijnoverschrijdende netwerk** zou bewaard moeten blijven. De **helikopterrol** is belangrijk om geïntegreerde zorg uit te bouwen binnen een regio.*

Innovatieve activiteiten op microniveau

- Van straat naar zorg, buurtzorg
- Zorgprogramma's/zorgpaden (bv. Vroege vogels)
- Optimalisatie van medicatiegebruik (bv. Interdisciplinair overleg over medicatie van de bewoner (IOMB))
- ...

*De federale overheid en deelstaten bekijken welke **innovatieve, waardevolle activiteiten** een vervolg kunnen hebben binnen het beleid of binnen de interfederal programma's geïntegreerde zorg.*

Proces van duurzame verankering van de Samenwerkingsverbanden Geïntegreerde Zorg

- Permanente werkgroep

→ Informeren en consulteren over overdracht activiteiten Samenwerkingsverbanden

- Subwerkgroep:

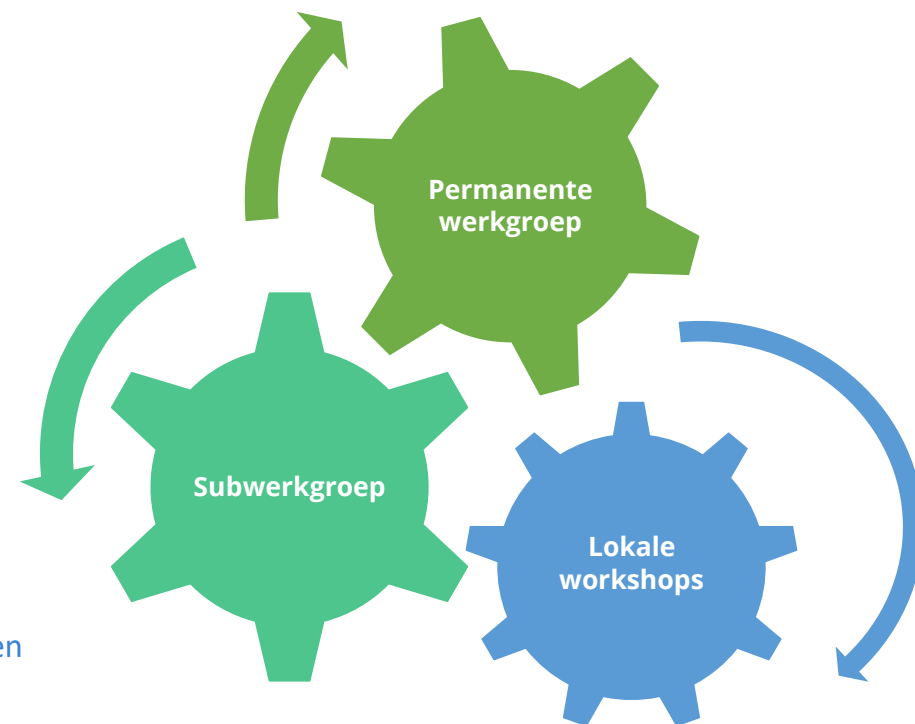
Permanente werkgroep – Samenwerkingsverbanden - deelstaat

→ Kader bieden voor overdracht van activiteiten op lokaal niveau

- Lokale workshops:

Samenwerkingsverbanden – lokale structuur - deelstaat

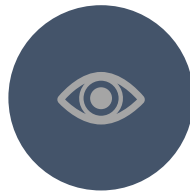
→ Verkennen van opportuniteiten voor duurzame verankering van concrete activiteiten

De moeilijke weg naar verandering

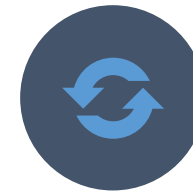
Awareness:
“a burning platform”

Vision

Leadership

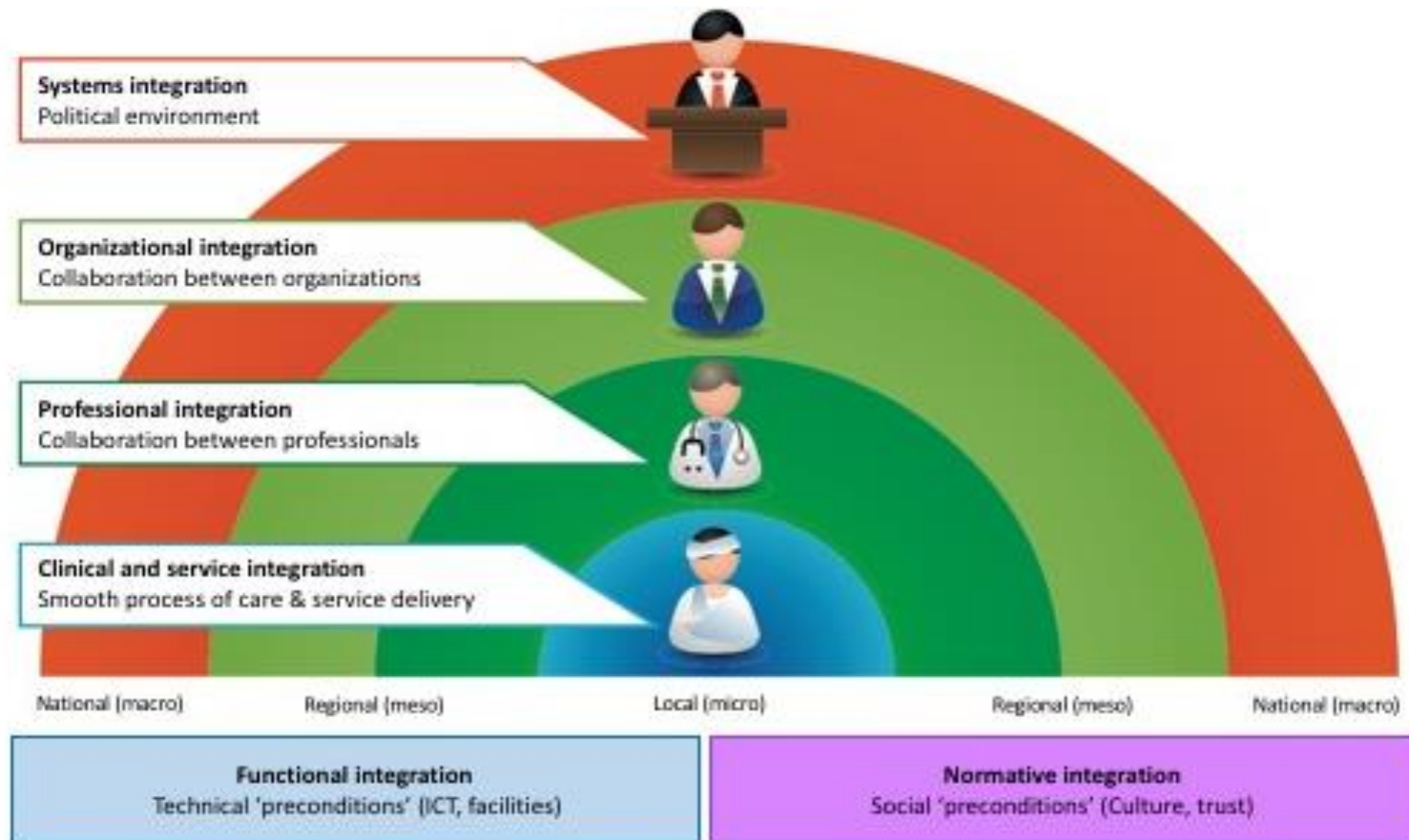

Change
Management

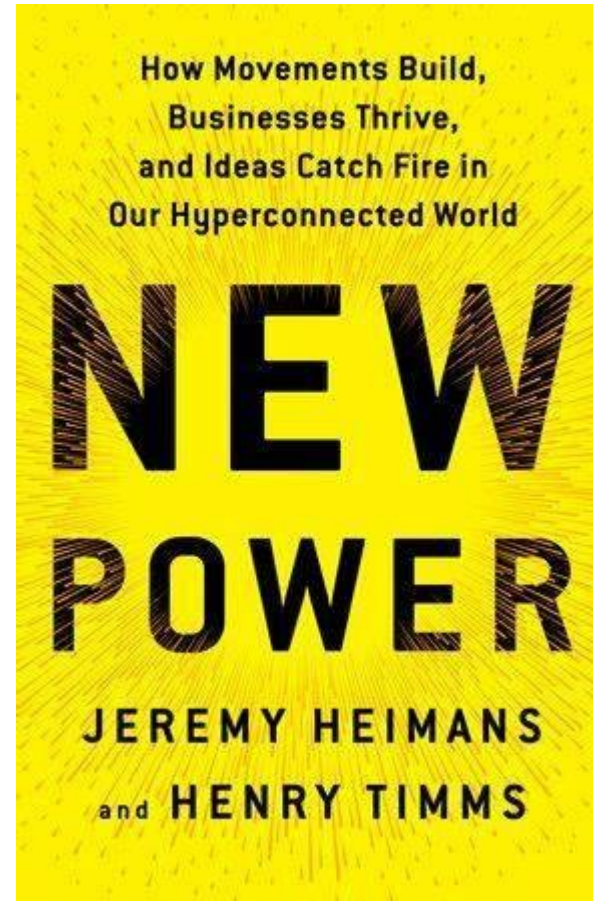
Time

Managing the different stakeholder perspectives

Based on: Valentijn et al. (2013 & 2016)

Nieuwe rol voor de overheid

**“Blijven dromen,
denken, durven, doen
en doordoen.”**

“We zullen doorgaan
met de wankelende zekerheid
om door te gaan
in een mateloze tijd”